

der først en elementær oversigt, som efterfølges af den mere eksakte fremstilling. Endelig er bogen karakteriseret ved, at den ikke behøver læses i sammenhæng; de fleste kapitler giver en selvstændig fremstilling af de behandlede emner.

VON WRIGHT, GEORG HENRIK: *Explanation and understanding*. Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 1971. 230 pp. £ 3,60.

Den finske filosof GEORG HENRIK VON WRIGHT, der har ydet nogle af de betydeligste bidrag til bl.a. handlingens filosofi i vor tid, underkaster i denne bog spørgsmålet, om der er forskel på naturen af forklaringer inden for hhv. naturvidenskaberne og historie- og samfundsvidenskaberne, en skarpsindig analyse. Han beskæftiger sig dermed med en af de mest centrale sider af det klassiske spørgsmål, om der er en grundlæggende forskel på teoridannelser

inden for naturvidenskaberne på den ene og de humanistiske og sociale videnskaber på den anden side. Det er forfatterens konklusion, at en sådan forskel eksisterer. Forenklet kan den udtrykkes således, at mens menneskelige handlinger kan være årsag til andre hændelser og er en nødvendig del af vort årsagsbegreb, kan de på deres side ikke forklares kausalt, men kun teleologisk, dvs. ud fra handlingernes hensigt. Bogens titel hentyder til de to forskellige forklaringsmønstre, hvis rolle i de sidste godt hundrede års filosofiske diskussion om videnskabelig metode fremstilles forbilledligt klart i kapitel 1 med udgangspunkt i henholdsvis den galileiske og den aristoteliske idétradition. I kapitel 2 drøftes kausale forklaringer og i kapitel 3 intentionalitet og teleologiske forklaringer. I det afsluttende kapitel 4 diskuteres resultaternes betydning for historie- og samfundsvidenskaberne.